

Spolufinancováno
Evropskou unií

Zápis ze setkání v rámci komunitního plánování sociálních služeb na Horažďovicku

Pracovní skupina Senioři a osoby se zdravotním postižením

Datum: 15. 2. 2024

Místo konání: MÚ Horažďovice

Přítomni: dle prezenční listiny

Program setkání:

1. Novinky v sociálních službách
2. Podpora pracovního uplatnění osob s duševním omezením
3. Aktuální informace k výstavbě domova pro seniory a DZR
4. Podpora pečujících osob, služby/aktivity pro osoby se zdravotním postižením
5. Další opatření a aktivity akčního plánu pro rok 2023
6. Nové potřeby v sociální oblasti pro cílovou skupinu
7. Různé

1. Novinky v sociálních službách

Fokus Písek: Novinky jsou v personálních změnách, mají nového sociálního pracovníka a také peer pracovníka.

Raná péče KUK: Mají novou kolegyni a disponují volnou kapacitou pro Horažďovicko.

Tichý svět: Též nastoupila nová kolegyně neslyšící.

Diakonie Západ (projekt Pečuj doma): Pomáhají pečujícím, aby se jim dobře pečovalo, hrazení z dotací EU. Krajskou koordinátorkou projektu je Barbora Hrdonková. Zaměřují se nejen na pečující o seniory, ale i o klienty s psychickými problémy. Pořádají vzdělávací aktivity pro pečující, hodně online. Realizují také setkání pro pečující, na kterých je vždy přítomen terapeut či psychoterapeut, pečující se na setkání dětí o své zážitky a zkušenosti z péče, téma setkání např. osamění v pečování. Zprostředkovávají také potřebné informace, např. o dávkách, sociálních službách a další. A v neposlední řadě poskytují pečujícím potřebnou podporu.

ÚP Klatovy: Realizuje projekt „Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením“, který se věnuje zaměstnávání OZP z Klatovska, Sušicka i Horažďovicka.

2. Podpora pracovního uplatnění osob s duševním onemocněním

Shrnutí z proběhlých jednání k tématu: je zapotřebí osvěta pracovníků, lékařů, zaměstnavatelů a celé společnosti. Vhodný typ práce pro osoby s duševním omezením jsou určitě jednodušší pomocné práce (ve školství, v nemocnicích – uklízení činnosti) nevyžadující ŘP, znalosti na PC apod. Dobré

[Sem zadejte text.]

zkušenosti v regionu jsou s firmou KFC, která nabízí jednodušší formu práce a nabírá lidi s omezením. Dále viz prezentace.

Zpracovaná studie Hodnocení situace a rozvojových potřeb území SO ORP Horažďovice v rámci hospodářsky a sociálně ohrožených území ČR (HSOÚ) obsahuje mimo jiné rozvojový záměr v podobě sociálního podniku. Neví se, jak se dál bude se studií pracovat. Dle starosty města si ministerstva jedou každý svůj koridor, možná bude k dispozici nějaký měkký projekt na MMR, ale tvrdé projekty na studii navázané zřejmě nebudou.

Příležitosti v podpoře zaměstnávání OZP:

- lednový nástup nové kolegyně na ÚP v Plzni, která bude mít na starosti spolupráci se zaměstnavateli. Paní Špatenková z ÚP Klatovy by pomoc uvítala: volných pracovních míst ubývá, kontakt se zaměstnavateli je důležitý a moc se nedaří, firmy na Klatovsku nemají moc v plánu nabírat pracovníky, spíš se uchylují k přirozenému úbytku, s jarem by se situace mohla zlepšit. V plánu opět setkání s paní Eberlovou, zda došlo k nějakému posunu.

- 10.10. je světový den duševního zdraví – možnost zrealizovat nějakou místní kampaň

- výzvy OPZ+ podporující osoby s duševním onemocněním – aktuálně vyhlášená výzva na soc. inovace, v rámci které je nutno projednat dopředu záměr žádosti – Fokus Tábor realizuje projekt na podporu zaměstnanosti z OPZ+ - paní Eberlová zjistí bližší informace

- v KP Sušice je uvedeno zajištění tréninkových míst pro OZP, vč. osob s duševním onemocněním – paní Eberlová zjistí bližší informace

- zjištěné informace budou opět probrány na společném setkání

ÚP Klatovy: veřejně prospěšná místa – podpora ÚP směrem k obcím končí, dobíhají smlouvy, které byly dříve uzavřené, klienti se vrací na ÚP. V rámci nového projektu ÚP lze vytvářet společensky účelná pracovní místa, v rámci kterých lze na vybraného pracovníka přispět na mzdu až do výše 100 %, i obcím. Podporu lze poskytnout až na 12 měsíců, ale jen 1x, ne opakovaně. Pokud by obec o pracovníka stála, věděla, že ho chce zaměstnat, je toto možná cesta. Kolegyně paní Špatenkové řeší informovanost starostů ohledně společensky účelných pracovních míst.

Fokus Sušice: Je třeba, aby byly příležitosti k zaměstnání pro lidi s duševním onemocněním, podpora zkrácených úvazků a další. Pracovnice mají kapacitu na řešení problémů klientů, již nemají kapacitu na poradenství pro zaměstnavatele.

Tichý svět: Zkušenosti s klientem s duševním onemocněním a sluchovým postižením, se kterým řeší dluhy a další. Pro klienta je z pohledu jeho sociálních návyků a kognitivních schopností velice obtížné naplnit očekávání společnosti, co to znamená pracovat a co to znamená mít správné návyky. Klient chce, ale vnímá to jinak než společnost, a to se nepotkává.

3. Aktuální informace k výstavbě domova pro seniory a DZR

Starosta Horažďovic: V minulém roce se mělo schylovat k výstavbě zařízení na pozemku u LDN. Společnost SeneCura kvůli finančním problémům zastavila na 2, 3 roky všechny své investiční projekty. Proběhla jednání na kraji a se společností. Možností je, že si společnost sežene investora, který zařízení postaví, a společnost bude zařízení provozovat, nebo od společnosti celý projekt někdo koupí a bude ho realizovat (nutno projednat práva k provedení stavby zastupitelstvem města

[Sem zadejte text.]

a memorandum s PK zastupitelstvem kraje). Jednou ze společností, která by mohla projekt koupit, je Clementas. Pokud se jednání protáhnou a bude třeba zpracovat nový projekt, vrátí se vše úplně na začátek. Aktuálně není stanovení žádný termín, do kdy by se společnost měla vyjádřit.

4. Podpora pečujících osob, služby/aktivity pro osoby se zdravotním postižením

V akčním plánu pro rok 2023 uvedena 2 opatření, týkající se podpory pečujících osob:

- Podpora pečujících osob při zorientování v situaci, získávání informací o dávkách, sociálních službách, vč. setkávání svépomocných skupin apod.
- Zajištění odlehčovací služby

Prezentace služeb:

Berkana SAS: Podporují rodiny s dětmi do 18 let napříč spektrem zdravotního postižení, pracují i s dětmi s PAS, pro které je hodně málo služeb. Zaměřují se na alternativní, augmentativní komunikaci, snaží se dát dětem nástroj pro komunikaci, např. znakování, komunikační karty, elektronické věci apod. To je základ služby a dále pracují také s celou rodinou. Provozní doba je po celý pracovní týden, 2x týdně mají do 17 hod. Uskutečňuje se nově dětská skupina (3 děti, které si mezi sebou zvykají, ladí se sociální dovednosti, chování, věk 1. až 3. třída). Plánují do budoucna vytvořit volnočasové aktivity, zatím zkouší, jak jim to pohromadě bude fungovat. Od března můžou poskytovat službu i v terénu (dosud jen ambulantně v Domažlicích), rádius do 30 km od Domažlic. Kapacitu mají v obou službách zatím volnou. Budou poskytovat i doprovod, např. do škol, na úřady. První myšlenka pro vznik služby byla, aby existovala návazná služba na ranou péči po 7 roce dítěte, kdy rodičům končí jakákoliv podpora, protože jiné služby po rané péči zde nejsou. Záměrem je poskytnout službu rodinám, které nemohou čerpat ranou péči, nebo alespoň dočasně začít pracovat alespoň na komunikaci dítěte co nejdříve.

Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR (SPMP): Společnost poskytuje odborné sociální poradenství, má celorepublikovou působnost, poradny jsou v Brně, Praze a v Domažlicích, přímo v prostorách služby Berkana SAS. Nabízí fungování multidisciplinárního týmu v Praze, odborníci spolupracují v rámci celé republiky. K dispozici je právnička a p. Eisner, který se věnuje sexualitě a vztahovým problémům u OZP. Cílová skupina jsou osoby s mentálním postižením. Obrací se na ně také pečující osoby, často pozdě, když už se jedná o seniory, kteří hledají služby pro své dítě ve věku 60+ a dosud nevyžívali žádné služby. Nastavování služeb v tomto případě je hodně těžké. Působnost je celý Plzeňský kraj.

Jdeme dál pro osoby s postižením, Diakonie Západ: Jedná se o službu sociální rehabilitace. Připravuje lidi s postižením na samostatnější život v oblasti bydlení, práce a různých dovedností v životě. Pro osoby od 15 do 64 let. Služba je zdarma, provozní doba je v pracovní dny 8 až 16.30 hod. Pobočky jsou v Plzni a Klatovech, služba jezdí i na Horažďovicko. Řeší jak najít bydlení, pomáhají s chodem domácnosti, finanční gramotnost a další. Provozují otevřené kluby v Plzni, pokud by byla poptávka, můžou realizovat i v Klatovech. Jedná se o skupinová setkání pro klienty na různá témata, každý měsíc jiné téma, cílem je podpořit navazování vztahů ve skupině. Nově od podzimu 2023 tzv. tranzitní program ve spolupráci s Kačabou v Plzni, kdy v rámci programu chodí na praxi studenti dvou odborných škol a učí se obsluhovat hosty, komunikovat s nimi, připravovat jídlo a nápoje.

[Sem zadejte text.]

Aktivity projektu MAS Pošumaví:

Homesharing: Cílem je propojit 5 primárních rodin, které mají dítě se zdravotním postižením, s hostitelskými rodinami, které budou s dítětem pravidelně trávit volný čas. Aktuálně byl rozšířen tým o další pracovnice a je realizována propagace tak, aby se o tématu veřejnost dozvěděla a bylo možné oslovit hostitelské rodiny. Daří se dostávat informace do novin, rádia, TV. Informační kampaň proběhne i na Horažďovicku. Aktuálně z Horažďovicka: 2 zájemkyně o hostitelství a 1 rodina má zájem stát se primární rodinou. Hostitelé by měli na jaře či na podzim projít přípravou a první rodina by se měla spárovat do konce tohoto roku.

Svépomocné skupiny pro pečující: Jedná se o skupiny pečujících o děti a mladé dospělé se zdravotním postižením. V rámci aktivity je snaha o zprostředkování informací a možností v rámci advokacie, snaha o vytvoření svépomocné skupiny. Na Klatovsku se to dosud nepodařilo, ale je tam skupina akčních rodičů, kteří usilují o zřízení sociálních služeb. V Sušici se rýsuje nová skupinka maminek, které mají opravdu malé děti se zdravotním postižením. Na Horažďovicku byl navázán kontakt s jednou maminkou a usilujeme se o kontakt s dalšími rodinami, hledáme prostředky, jak informaci o svépomocné skupině k rodičům dostat (nemusí na to být úplně sami). Cesty se hledají těžko – není moc míst, krom lékařů, kde by se maminky potkávaly. Rodiče se i naváží, chtějí informace, ale už nemají prostor nebo možnost účastnit se nějakého osobního setkání.

V projektu MAS Pošumaví je prostor pro někoho, kdo by měl zájem pracovat na **DPP a starat se o pečující o seniory** s metodickým vedením od MAS. Projekt je ještě na dva roky a bylo by dobré využít čas na to pečující v regionu více oslovit a aktivizovat.

Pečuj doma a Educante, které nabízí poradenství a podporu pečujících osob kolem Plzně, nabízí obcím uspořádat setkání pro pečující na nějaké téma, pokud by v obci byly rodiny řešící podobné téma.

Shrnutí diskuze o tom, jak oslovit pečující s informacemi o aktivitách a službách:

- články do obecních zpravodajů
- přes ÚP – není problém předat informace těm pečujícím, na které má ÚP kontakty (mail), otázka je, jak chtějí pečující spolupracovat. ÚP nedokáže pečující vyhledat, problém je u ošetřujících dětských lékařů, kteří rodiny neinformují. ÚP je s rodinou v kontaktu na začátku, při šetření, potom už dochází jen k výplatě dávek - pokud není nějaká změna, nejsou s rodinami v každodenním kontaktu. U dětí je omezená platnost posudků, s rodinou se to řeší průběžně dle konce platnosti (1-3 roky) – možno předávat letáčky, zpracované nabídky
- přes lékaře
- zpracování písemné nabídky služeb a aktivit a její distribuce
- informace šířit také přes MŠ, PPP, speciální ZŠ či speciální třídy (učitelé mohou letáčky předat rodičům na třídních schůzkách a nemají s tím většinou problém) – vhodné také propojení s MAP
- den sociálních služeb – na lokální úrovni skvělý zdroj na zasíťování obyvatel a možnost, jak o službách informovat občany; příklady: Domažlice, Přeštice – vždy spojeno s doprovodným programem, kdy rodiny přijdou i za programem; zkušenosti poskytovatelů: při akci se podařilo zasíťovat rodiny, které do té doby neměly žádnou službu – **domluvena realizace dne sociálních služeb**, organizace soc. odbor ve spolupráci s CpKP, nutno vybrat dobrý termín

[Sem zadejte text.]

Podpora odlehčení a asistence pro pečující osoby

V regionu nepůsobí terénní odlehčovací služba, která by službou pokryla celé území ORP – na části území službu poskytuje Charita Sušice a na druhé části Hospic sv. Markéty. Dojednáno s Charitou Sušice, že od ledna 2025 bude službu poskytovat na celém území ORP, dokud si službu nezaregistruje Charita Horažďovice. Služba má volné kapacity v rozvojové síti, bude zapotřebí ale zajistit prostor v regionu, aby poskytování služby bylo efektivní – domluveno, že zaměstnanec Charity Sušice by měl zázemí v charitě v Horažďovicích a pilotně by se vyzkoušela poptávka po službě v celém ORP. Zpočátku to nebude ani celý úvazek, jedná se tedy o 1 pracovníka. Bude potřeba komunikovat s obcemi, protože je zapotřebí zajistit finanční spoluúčast na dlouhodobé a udržitelné zajištění kvalitní služby. Registrace nové služby není problém, problém je zajištění dlouhodobého financování služby vstupem do rozvojové a zejm. základní sítě. CS – aktuálně má Charita Sušice cílovou skupinu bez omezení věku, ale zvažují do budoucna posunutí dolní věkové hranice od 7 let. Aktuálně je zásadní zajistit pracovním školení na práci s dětmi s postižením.

Berkana: Nabízí zpracování informačního balíčku pro pracovníce osobní asistence a odlehčovacích služeb o přístupu, jak k dětem, tak k rodičům, ke komunikaci, nějaký základ pro pracovníce. Potkávají se s rodiči, kteří mají strach z využití služby, neví, co mohou čekat.

Fokus Sušice: Problém vnímají na straně pečujících osob, které své dítě nechtějí do služby pustit. Rodiče chtějí služby, které by jim s péčí pomohly, ale pokud je jim služba nabídnuta, tak se toho zaleknou. Zaleknou se toho, že budou muset jít s kůží na trh, říct si o pomoc. Je to pro služby někdy neprolomitelné.

Pečuj doma: Rodina, která přizve k péči službu, si často musí zpracovat velký stud za to, že to nezvládá. Pokud je péče dlouhodobá, pečující nemá vlastně svůj život (nechodí do práce, nemá volný čas...), využít službu pro něj znamená, co já budu dělat sám se sebou, a to je těžké.

Tichý svět: Souvisí to obecně s normalizací toho, že je úplně normální využívat sociální služby a v tom může den sociálních služeb pomoci, dostat toto téma do veřejného prostoru. I reklama, propagace soc. služeb ve veřejném prostoru chybí. Pak by možná byl stud menší.

5. Další opatření a aktivity akčního plánu pro rok 2023

Terénní rehabilitační pracovník

Charita Horažďovice: Pod charitou v ČR nikde nepracuje terénní fyzioterapeut s VŠ vzděláním. Jedná se o samostatnou odbornost, která by musela být nasmlouvaná s jednotlivými pojišťovnami. Pokud je terénní rehabilitace potřebná, většinou se realizuje v rámci domácí zdravotní péče. Sestřičky jsou pravidelně vzdělávané v tom, aby péče byla co nejlepší, ale nikdy to nebude péče fyzioterapeuta. Charita bude vzdělávat sestry v rámci své odbornosti, ale nebude to mít očekávané kvality. Dál budeme hledat informace o působení terénního fyzioterapeuta a na dalším setkání rozhodneme o daném opatření.

Podpora paliativní péče

Podpora se na Horažďovicku realizuje v rámci projektu MAS Pošumaví. Pracovnice nabízejí rodinám jednak informovanost, co mohou využít, jak postupovat, pokud je paliativní péče potřebná, pomáhají nakontaktovat služby, prakticky ukazují péči o blízkého na sklonku života, poradí ohledně pomůcek, ale nejedná se o tým složený z lékaře a dalších pracovníků. Od počátku projektu účast 10

[Sem zadejte text.]

klientů, z toho 4 z Horažďovicka. Na Sušicku působí MUDr. Nová, která je praktická lékařka, zajišťuje také zdravotní péči v domově pro seniory a od roku 2019 má atestaci v oboru paliativní medicína. Na KÚ registrovala paliativní ambulanci v Sušici, nepodařilo se jí však uzavřít smlouvy s pojišťovnami, aktuálně poskytuje paliativní péči jen svým pacientům jako praktická lékařka v mezích všeobecné paliativní péče, což může udělat každý praktický lékař. Zajištění terénní hospicové péče je komplikované i z toho důvodu, že je třeba pro to zajistit zdravotní sestru, která bude do rodin dojíždět, a to může být v regionu těžké. Paní Nová by se nebránila rozšiřování péče do regionu. 15.3. proběhne v Plzni konference k tématu hospicové péče, kterou pořádá Hospic sv. Lazara.

Charita Horažďovice: podařilo se s pojišťovnami domluvit navýšení úvazků domácí zdravotní péče ze 3 na 5, díky čemuž by do budoucna mohli mít signální kód, což je kód, který se vyazuje u pacienta, který je v terminálním stádiu – možnosti rozvoje do budoucna tu jsou. Je třeba se propojit s paní Novou. Na Sušicku fungují soukromé domácí zdravotní péče, na Klatovsku Advantis Medical.

6. Nové potřeby v sociální oblasti pro cílovou skupinu

Chráněné bydlení komunitního typu v Pošumaví

Maminky z Klatovska, které pečují o dospívající osoby se zdravotním postižením, postrádají na Klatovsku pobytovou službu komunitního typu. MAS Pošumaví v rámci projektu pomohlo zmapovat, co by pečující osoby potřebovaly, představilo proces vzniku nové sociální služby a uspořádalo jednání s městem Klatovy. Město schválilo záměr zpracovat dokumenty na výstavbu chráněného bydlení v Klatovech – 6 bytů pro menší počet klientů s komunitním charakterem služby. Druhý záměr na výstavbu chráněného bydlení má město Rabí – prázdný dům města na návsi, který by však musel projít rekonstrukcí. 2.4. se v Klatovech uskutečnila konference na téma pobytové služby komunitního charakteru v Pošumaví.

Průzkum potřeb pečujících osob – uskutečnil se v dubnu a květnu 2023, prostřednictvím online dotazníku. Účast 33 osob z Domažlicka, Klatovska, Sušicka a Horažďovicka. Z Horažďovic 4 osoby. Nejvíce chybí volnočasové aktivity a odlehčovací služby, dále denní stacionář, asistenční služby a další. Chráněné bydlení postrádá 11 pečujících.

Berkana: Chráněné bydlení představuje klasický byt, kde jsou nejlépe 4 uživatelé, kterým je poskytována podpora dle jejich potřeb, i v rozsahu 24/7. Jedná se o byt v běžné zástavbě, uživatelé bytu jsou součástí společnosti. Cílovou skupinou může být osoba s jakýmkoliv stupněm potřebné podpory. Jde o začleňování lidí s postižením do běžné společnosti, o zpřístupňování života lidí s postižením běžné společnosti. Mění se rapidně pohled rodičů malých dětí na sociální služby – dříve byl trend vychovat dítě s postižením doma, starat se o něj, dokud to půjde, nikam nechodit. Dnes mladí rodiče služby chtějí, zajímají se o to, kde bude jednou jejich dítě žít, jak bude o něj postaráno, a řeší to brzy. Dá se očekávat, že tlak na vznik komunitních pobytových sužeb bude narůstat.

Fokus Písek: Často je chráněné bydlení pro osoby s mentálním postižením, ale služba je potřebná i pro osoby s duševním onemocněním. I pro ně tato služba chybí. Často mají zařízení podmínku nějakého vztahu k regionu (rodina, práci, vztahy), např. chráněné bydlení ve Strakonících – to je další komplikace pro to dostat se do podobného typu zařízení. Další potřebnou službou je podpora samostatného bydlení, v rámci které za klientem dochází do jeho bydliště v běžné zástavbě sociální pracovník a poskytuje mu potřebnou podporu. Každá služba má své pro a proti. Podporované

[Sem zadejte text.]

bydlení, ať již v podobě chráněného či sociálního bydlení je třeba, na Horažďovicku mají klienty, kteří by se rádi osamostatnili a nemají jak.

V regionu je vnímaná potřeba služby chráněného bydlení komunitního typu pro osoby s duševním onemocněním a pro další osoby se zdravotním postižením.

Ergoterapie zaměřená na senzoryckou integraci

Dle rané péče Diakonie ČCE v regionu chybí ergoterapie zaměřená na senzoryckou integraci pro děti s PAS a s poruchami senzoryckého zpracování. Nejbližší terapie je v Plzni a v Horšovském Týně. Přibývá dětí s PAS. V regionu dobře fungují fyzioterapeutky, ergoterapie by jejich služby doplnila.

Raná péče KUK: Terapii doporučují svým klientům, pokud zde není, bylo by jí zapotřebí. Má hezké výsledky. Děti s PAS přibývá a širší nabídka služeb v regionu je pro rodiny vždy plusem, kapacit terapie je nedostatek.

Berkana: Mají děti s PAS ze Sušicka a Horažďovicka a rodiče se na terapii hodně ptají. Pokroky děti dělají veliké, dojezd do Plzně a Horšovského Týna je náročný. Není to levná záležitost, rodiče do terapie hodně investují. Bude náročné sehnat odborníka.

Zapsala: Jana Borovská, CpKP ZČ

Ověřila: Tereza Eberlová, CpKP ZČ

Dne: 6.5.2024